

Articles i reportatges

DEL MOMENT

En Plattko ens diu que no és cert que se'n vagi---per ara---del Barcelona

Entorn de la figura de Franz Plattko, el porter hongarès que fa set anys que està al·listat a les rengleres del Barcelona, han corregut aquests dies diferents rumors que feien referència a una probable separació del popular atleta del club blau-grana.

Cert que aquests rumors no és la primera vegada que circulen, però cal convenir que mai les notícies que anunciaven un canvi de club del porter hongarès no havien tingut el ressò d'aquesta vegada. N'hi ha hagut prou amb què algun periodista hagi donat la notícia perquè aquesta s'hagi convertit de seguida en el tema obligat de totes les converses en les penyes esportives.

Es per aclarir el que hi ha hagut de cert en tot això que hem trucat a la porta del pis que Franz Plattko ocupa al carrer d'Aragó.

—«Es cert — li hem demanat com a primera providència — que deixeu el Futbol Club Barcelona?»

—«No — ha contestat amantat —. No és cert».

—«S'ha dit — insistim — que passàveu al Real Madrid».

—«De tot això no en sé res».

—«Aleshores, per què no juegueu?»

—«Ens ha semblat que aquesta pregunta no havia caigut prou en gràcia al nostre interlocutor».

—«Això és llarg d'explicar — ha dit a l'últim —, però no tinc inconvenient a divulgar-ho».

I acte seguit el porter barcelonista ha començat el seu relat.

—«Recordareu, segurament, que en el partit Barcelona-Badajona, jugat a Les Corts fa quatre mesos, partit que corresponia al torneig Copa Barcelona, vàrem jugar en l'equip blau-grana — un segon equip — Samitier, Lasterre i jo. En aquell partit em vaig lesionar al genoll dret».

—«Endavant».

—«Aleshores el doctor Ortíz, metge oficial del club, estava malalt, i el seu suplent em va dir que l'endemà anés al camp a curar-me».

Això era pràcticament impossible, ja que no em podia moure. I per això vaig decidir-me a sol·licitar la presència del doctor Castells, el qual m'aconseguí que m'engrués el genoll, a fi i efecte de tenir-lo immòbil i poder d'aquesta manera restablir-me ben aviat. En efecte, al cap de quinze dies vaig reprendre el meu entrenament. Anava a veure el doctor Ortíz, que m'aplicava la diatrèmia, i tot marxava bé.

—«Recordem precisament que s'havia arribat a anunciar la vostra reparació».

—«Sí, però al cap de dues setmanes d'entrenar-me, em van donar una injecció, i aleshores es va complicar tot».

—«Què va passar?»

—«La injecció em va infectar les

sangs i se'm va inflar la cuixa d'una manera extraordinària.

—«Tal vegada un defecte de fabricació de la injecció».

—«Això és el que va dir el doctor, però jo estic en què l'agulla no era neta i que la culpa no fou precisament dels fabricants de la injecció».

—«Però això que diu».

—«Es greu, molt greu, ja ho sé. Però us autoritzo perquè ho digueu».

—«Endavant, doncs. Tot són apreciacions».

—«Això succeïa el dissabte de fa sis setmanes. Era — crec — per Pasqua».

El diumenge i el dilluns no vaig dir res perquè eren dos dies festius. Però el dimarts vaig fer telefonar. Va venir el doctor, m'aconseguí que em posés draps d'aigua ben calenta a la cuixa, per tal que madurés la inflamació, i al cap de sis dies m'ho va obrir. Va fer-me'n un tall d'uns deu centímetres, i m'indicà la necessitat de ficar-me en la ferida unes compreses de gassa. A mi em va semblar que no podia ésser, donat el tany de les compreses i de la ferida, i m'hi vaig oposar rodonament. He sofert moltes intervencions quirúrgiques i ja hi començava a entendre una mica.

La veritat és que em vaig malferir. Hi havia el precedent de la injecció que fou causa de la infecció».

—«I aleshores, doncs, què?»

—«El massatista de l'Europa, que com deuen saber el vaig portar jo del meu país, em va posar en comunicació amb el doctor Oller, ex-president de l'Europa. Aquest té un company de clínica molt competent en aquestes coses, i prèvia una consulta amb el doctor Ortíz, em va agafar pel seu compte. Em va obrir més la ferida, que prengué aleshores forma d'un set, amb un braç de vint centímetres de largada i l'altre de sis o set. Hi foren introduïdes les compreses, amb facilitat i sense dolor, i em vaig anar curant. Ara

de canviar el trolley, enganxat el remolí i esperar el substitut, puix que, com que no hi ha més que una via, no pot arrencar fins que arriba l'altre. Aquesta combinació no permet que la plaça de Santa Anna estigui mai sense tramvia».

Si fóssim veïns de la plaça de Santa Anna estariem tan satisfets de tenir sempre el tramvia a la porta de casa, que per correspondre pregaríem al propietari que a les nits ens permetés d'allotjar-nos algun a la porteria.

A la plaça de la Universitat, en el tros comprès entre la Ronda i el carrer d'Aribau, s'hi troben sempre els tramvies de les línies números 1, 2, 4, 9, 10, 12, 13, 15, 27, 28, 30, 40, 52, 55, 56 i 61. Aquests tramvies circulen en totes direccions. Mentre la direcció única exigeix que el pas inferior de la plaça sigui en direcció a la plaça de Catalunya, els tramvies de Circumvallació, els de les Arenes, el d'Aribau, el de Les Corts i uns quants més hi fan unes evolucions que desorienten i acaben per complicar el tràfic convertint la plaça en un formiguer de vehicles que no s'entenen.

Aquestes complicacions no és possible resoldre-les ni proveint els pals de senyals lluminoses amb tots els colors de l'Arc de Sant Martí. Aquest formiguer de tramvies que circulen en totes direccions converteixen la direcció única en un laberint, i succeeix que molts automòbils que no són anant a esquivar-se resten encallats entre un parell de tramvies i en surten fets una calamitat.

La gent de sa casa creu de bona fe que els conductors i cobradors del tramvia són les persones més felices d'aquest món i que l'entrar a formar part del gremi tramviari equival a pescar una canonja. Allò que els dependents dels tramvies, tinguin augments de sou a mida que es fan vells, i que per la diada dels Reis la Companyia reparteixi joguines a la mainada, enteneixen a molta gent. La gent senzilla, la gent bona, que no admet una peca de la perill i si pot

ja ho tinc cicatritzat i segurament dintre sis o set dies tornaré a estar bé.

—«Tot això que heu explicat, amic Plattko».

—«Es una mica cru, ja ho sé però és la veritat de tot. Us confesso que he petit més, aquesta vegada que aleshores que em van obrir el cap a Santander. Heu de pensar que hi va haver moments que vaig tenir que m'haurien de tallar la cuixa. Ho veia molt mal parat. Sort que hi vaig ésser a temps».

—«Així això que deien que no jugàveu per certes qüestions que teníeu amb la Junta».

—«Si us digués que amb la Junta directiva hi estic en molt bona relació, no us diria una mentida. Heu de saber que en les sis setmanes que he fet lit, no he vist ni un sol directiu, ni cap no ha enviat ningú a casa a assabentar-se del meu estat. Es senzillament llastimosos. A això afegeix-hi que cap jugador no s'ha preocupat tampoc de venir-me a veure, i comprendreu que aquell afecte que jo havia posat als colors i als ideals del Barcelona no s'hagi agraït com era el meu desig».

El Plattko ens explica un seguit de fets concrets — terribles, acusadors — capaçs cada un d'ells per si sol de desencoratjar a qualsevol.

—«El meu contracte amb el Barcelona acaba el dia primer de juliol. Per gust meu no me n'aniré. Tinc dintre el Barcelona molts bons amics i sé que no és la Junta, sinó la comunitat dels socis la que m'ha de jutjar. Altrament, del públic català n'estic molt content. Quan he tingut actuacions desafortunades — és que que no en tinc — mai no m'ha xiulat ni m'ha esbrorcat. Es perquè ha vist que he fet sempre tot el que he pogut. Però heu de saber que s'ha dit — a propòsit de la festa per quatre a zero que l'Espanyol infingí al Barcelona el mes de gener — que jo m'havia venut. I això no ho podré oblidar mai. De la meua honratada professional no puc permetre que s'atreveixin a dubtar-ne ni els senyors». (Aquí Plattko ha esmentat uns noms)

—«Així en definitiva podem dir...»

—«Que deixareu el Barcelona, si el Barcelona em deixa a mi. En cas contrari, no».

—«I si no renoueu contracte?»

—«Aleshores me n'aniré a Alemanya a fer d'entrenador. El meu company Orth, del M. T. K., fa d'entrenador a Xile i guanya cinc mil pessetes cada mes».

—«Així, això de que passàreu al Madrid?»

—«Us autoritzo per dir que jo us he dit que si he de deixar el Barcelona no jugaré en cap més club de la Península».

XAVIER PICANYOL

fet divers

El mitjà "Sant Jordi"

Sant Jordi, patró de Catalunya, heroi cavaller, que tenia per professió matar dracs i alliberar princeses, obrà ésser magnànim amb l'abrandat administrador, fabricant de gèneres de punt, que l'ha pres per marca de fabrica d'uns mitjons especials per a sardanistes.

No voldríem atreure sobre el fidel Jordi les tres de l'Església, ni ens prendrem massa a la valentia que en la nostra qualitat de catalans haguem de compartir l'alt patronatge del sant abricat amb els mitjons que fabrica l'acreditada manufactura del senyor X.

Però hi ens serà permès, davant l'amic que tenim a la vista, que ens lliurem a unes manifestacions que voldríem poder convertir en humorístiques, però que ens omplen de tristesa.

—«Els sardanistes fan bé d'atendre aquest reclam i d'escaure de pressa l'estoc de mitjons "Sant Jordi". Evidentment el fabricant és un excel·lent ciutadà, de catalanitat tan acreditada com la resistència dels seus productes. Segurament, que la marca "Sant Jordi" cobreixi les seves millors manufactures. La trama d'aquests mitjons, el fil amb el qual són teixits, és probablement la flor i nata del gènere de punt català, ni més ni menys com aquells dolços "Aniseta", que començarem fa algunes setmanes, a donar ésser de la millor matèria que corre per aquests monts de Déu. Però... per què no podem obtenir-nos d'aquesta dèria d'invocar coses que ens parlen als ideals o a la fe, al cor o a la consciència, per oferir-nos d'altres de tan materials com uns dolços o uns mitjons?»

No s'adonen els nostres catalanistes industrials i comerciants que aquestes advocacions ens ridiculitzen tots plegats? «Què té a veure un sant cavaller amb la qualitat d'uns mitjons destinats a la gent que va a peu?» «Es que són més elàstics que uns altres que resulten tan apropiats per ballar sardanes?» «Estem simplement en presència d'un truc de propaganda comercial?»

Ens resistim a creure que el públic preferís uns mitjons a uns altres perquè els empenya el sant patró de Catalunya o que els sardanistes compren aquesta pel·lícula que els són ofertes especialment. Altres gèneres d'ús semblantment com a gent brillant-havíem vist oferir anys enrera sota l'envolup de les quatre barres.

Passava això abans de la Dictadura. Ens sabria greu que hi tornéssim.

J. F. PUIG

El diumenge 8 de juny, a l'Estadi, partit Bascònia-Catalunya

COMENTARI

LA DONA I L'ESPORT

Recels

Hem llegit, fa pocs dies, en un diari local, unes ratlles explicatives del recel amb què les noies de vila miren el futbol: els xicots les deixen els diumenges per veure partits o per prendre-hi part.

D'això, també en sabem un rengle i en volem parlar. Hem conviscut per espai de dos anys amb noies d'un poble de la costa, i ens han parlat sovint de la seva, diem-ne, tragèdia, en arribar un dia festiu.

«Les joves les deixen! Se'n van a la ciutat propera, o al camp de joc, però el cas és que les deixen. El futbol pot més que elles! Aleshores, sense el promès per festejar o sense el pretendent per filtejar, no els queda, segons elles, altre remei que fer el mes de Maria o el de les Animes, segons l'època de l'any, o anar, les menys místiques, a les andanes de l'estació a passejar amunt i avall».

«Confessem que ens vam interessar en escoltar les veus femenines contra el futbol, i com sigui que estaven en desacord amb elles, vàrem provar de raonar la nostra disconformitat. I com que sabem que no és solament aquell petit nucli de noies que jo coneix, el que s'exclama, sinó que a molts d'altres indrets succeeix el mateix, volem fer-ne unes ratlles per si tenim la sort que alguna dona ens llegeixi i reaccioni de la seva animadversió al futbol i, en general, a l'esport».

El jovent que no fa esport

«Com acostuma a passar la tarda als pobles els dies festius el jovent que no fa esport? Eucuatats als cafès i casinos, o, i després d'un dinar fort i de beure més del que es té per costum, per la sola raó d'ésser diumenge, hi van en havent dinat. Hi van a primera hora; prenen cafè i copa i gairebé sempre juguen a la manilla quan no a d'altres jocs més perillosos: les cigarretes, de tota la tarda tenen encesa, deixen els pulmons un sedent de nicotina que, més tard, serà origen d'un tossir constant i d'un expectorant molest per a qui en pateix i per a qui el volta. A més, de tant en tant, alguna copa de rom o d'anís, pagada per un amic o guanyada al joc, acaba d'intoxicar els cossos. L'alçada dels reunits i el fum del tabac, enarxerant l'aire, l'atmosfera impura que s'ha de respirar queda, moltes vegades, força més carregada per la grolleria dels reneques que l'opinió contrària, en polèmiques polítiques, o les males jugades de cartes, fan brollar de llavis que, es mouen impulsats per apassionaments, o excitats per l'ambient».

I en arribar al capvespre, que és gairebé quan les noies, llestes de les feines d'endegar la vambella i empolainades arriben al ball, hi tro-

ben uns xicots enrogallats pel xerrar i el tabac, atrofiats de muscles pel seure de tota la tarda i sense cap estimul d'ennobliment, perquè tota la dèria espiritual queda reduïda a «pelar els quartos» del company».

El jovent esportiu

Veïem ara la tarda d'un esportiu. I, és clar, ens referirem a l'esportiu convengut i de bona fe, que fa esport per res més que perquè l'esport és higiènic i sà.

Per poca noció que tinguin de com cal fer l'esport, sap que ha de dinar sobriament, prenent aliments que el nodreixin, sense enfarfegar-lo; no pren excitants de cap mena, i se'n va al camp de joc amb l'estímul de guanyar.

Al camp juga a ple aire i a plena llum. Amb l'exercici, els múscles treballen, i es desembarassen de toxines, deixant-los elàstics, bells i sans, i també per ell arriba fins a l'últim recó dels seus pulmons l'aire pur que ha de fer més potent la seva sang, penyor de fortitud sanitària. Els nervis vibren d'entusiasme per conquerir nom d'àgil, de ràpid, de fort, i l'esperit se sent atret per quelcom d'immaterial, cosa que bé és necessària en l'època en què vivim, tan plena de positivismes.

Acabat l'esport, la reacció natural de tot cansament físic, dona als esportius una disposició més avançada pels afers de caire anímic, i és clar que això s'ha de traduir amb una més serena afectuositat i un optimisme curull de generositat.

I la juvenalla que no fa més que anar-ho a veure, si no té els avantatges de l'exercici, almenys l'aire lliure l'acarona i venen bon nombre d'entrebancs fisiològics i anímics de què tots sabem voltats la gent jove.

Comparació i elecció

Ara comparem: el jove de cafè, té els perills del joc, de l'alcohol, de l'aire viciat, de l'entorbellament anímic; el jove esportiu no té cap d'aquests perills. I en canvi té la seguretat d'enfortir el seu cos i d'enobrir l'ànima amb ideals gens utilitaris: per tant, per quin es decauria una noia acompanyar? «A qui triaria per promès? Qui voldria que, en casar-se, fos el pare dels seus fills? Segur que, en deurem-se un moment a pensar-ho, l'elecció recauria sempre a favor del qui pot oferir cos sà i ànima sana».

Feminitat i esport

Voldríem haver demostrat que les dones haurien de sentir per l'esport una màxima simpatia; però com que queda en peu l'abandonament en què, per dedicar-s'hi, les deixen la juvenalla, creu oportú de dir a les dones joves que em puguin llegir, que per a contrarestar aquest abandonament, no hi ha com

adaptar-se al medi: és a dir, interessar-se per l'esport. I si es preguntes com?, respondríem: doncs intervenint-hi amb un caràcter d'exquisida feminitat.

En primer lloc, atenent a l'alimentació del germà o del promès o de l'amic en relació a l'esport; preparant al primer, i aconsellant als altres, plats de fàcil digestió i de bon valor nutritiu. En general, amb aquestes qüestions d'alimentació higiènica, les dones queden bon tros al marge, la qual cosa vol dir que el preocupar-se en complir bé el seu paper de mestressa de casa no sols pel règim general de la família, sinó pel caire esportiu — avui tan sobre el tapet —, proporcionarà a la dona el mitjà de no trobar-se allunyada de l'home en aquest aspecte de la vida.

En segon lloc, pot intervenir la dona en l'esport curant del botiquí d'accidents. El preparar embenats, el comprar ingredients, el netejar el material emprat, el curar amorbament la petita erosió, la superficial ferida, són coses ben femenines i ben escaients.

Un grup de noies encarregades d'assistir als partits per fer aquesta actuació, estarien, al nostre entendre, molt més ben plaçades que a les andanes d'una estació deprimides per l'avoriment.

I, per fi, s'ens ocorre que un altre grup de noies reunides per a brodar una cinta o un braçal, que servís de premi als guanyadors, omplirien un temps que, sense això, seria buit i, per tant, poc cobejable, ensems que portaria al seu esperit la sensació de saber-se aptes per a fer sentir als joves la gana del seu estímul.

No dubtin les noies que així intervingessin que, en acabar el partit, deixarien de sentir-se soltes; perquè amb aquesta actuació, s'atraurien el respecte més pregon i la més ferma consideració i, a més, els seus ulls brillants de joventut expressaria, accentuada per l'entusiasme per la noble lluita, i pel saber-se útils, foren prou per a servir d'estrelletes guies que menarien enver els seus ulls.

No ho dubtin les fadrines de la nostra època. Per atraure els homes, no n'hi ha prou amb blederies sensibleres; cal posar-hi un pols de sal que hi doni el regust de què la dona; a més de l'encís de la seva feminitat, té el del seu esperit.

MONTSERRAT JORDI

Ciutat, maig, 1930.

República? Monarquia? Catalunya! I, per tant, República

(De "la rambla", del 24 de febrer)

EL PERILL GROC

El problema de la circulació. — El camp de maniobres de la Plaça de Santa Anna. — Les cabres, la trompeta dels escombriaires i el tramvia del carrer de l'Hospital. — La fira de nostres tramviària. — Una cosa és un vehicle i una altra un tramvia. — La direcció única

El que succeeix cada migdia i cada tarda a la Plaça de Santa Anna

Unicament a Barcelona no ha estat possible resoldre el problema de la circulació. S'han instal·lat llums verds, llums grocs i llums vermells, s'ha quadruplicat el nombre d'urbans, s'han establert passos per a peatons i segons en quins carrers s'ha imposat la direcció única. En altres ciutats aquestes millores han normalitzat la circulació. En la nostra, en canvi, el problema de la circulació subsisteix. Subsisteix i cada dia va prenent un aspecte més grotesc, gràcies als tramvies que no s'estan de res: passen per allà on els ve bé.

Mentre en les ciutats més importants s'han anat substituint els tramvies pels autobusos, tendint sempre a suprimir vies i fils, en la nostra els tramvies encara lliquen amunt i avall de les Rambles, empenyent-se els uns als altres, entrebancant-ho tot i fent que el "Metro" no sigui més que un luxe en lloc d'una cosa imprescindible.

En agafar la ploma, avui, per distreure honestament els lectors de LA RAMBLA DE CATALUNYA, no m'he proposat d'escriure cap reportatge. La meua intenció no és altra que la de cantar les excel·lències dels tramvies, remarcar els seus avantatges, enlletir els seus serveis i sortir al pas dels que pretenen fer-los desaparèixer, convenint que amb unes quantes defenses com aquesta no hi hauria tants passis, però insensiblement aniria acostant-nos a la solució del problema de la circulació.

El que succeeix cada migdia i cada tarda a la plaça de Santa Anna no és per a ésser descrit. La lluita entre peatons, taxis i tramvies pren unes proporcions fantàstiques: l'urbà de torn es veu impotent per apaiagar-la. Mentre els taxis procuren obrir-se pas, sigui com sigui, car la tarifa de passeta i vint cèntims no els permet l'extasiar-se amb la font de l'Aragay, els peatons pugnen per transpassar, jugant-se la vida: és preciós, per arribar puntualment a l'hora de dinar, el tramvia manobra tranquil·lament. Els taxis es veuen obligats a pujar per les voreres, i els peatons s'han d'enfil·lar pels ànals. El tramvia necessita espai: ha

de canviar el trolley, enganxat el remolí i esperar el substitut, puix que, com que no hi ha més que una via, no pot arrencar fins que arriba l'altre. Aquesta combinació no permet que la plaça de Santa Anna estigui mai sense tramvia».

Si fóssim veïns de la plaça de Santa Anna estariem tan satisfets de tenir sempre el tramvia a la porta de casa, que per correspondre pregaríem al propietari que a les nits ens permetés d'allotjar-nos algun a la porteria.

A la plaça de la Universitat, en el tros comprès entre la Ronda i el carrer d'Aribau, s'hi troben sempre els tramvies de les línies números 1, 2, 4, 9, 10, 12, 13, 15, 27, 28, 30, 40, 52, 55, 56 i 61. Aquests tramvies circulen en totes direccions. Mentre la direcció única exigeix que el pas inferior de la plaça sigui en direcció a la plaça de Catalunya, els tramvies de Circumvallació, els de les Arenes, el d'Aribau, el de Les Corts i uns quants més hi fan unes evolucions que desorienten i acaben per complicar el tràfic convertint la plaça en un formiguer de vehicles que no s'entenen.

Aquestes complicacions no és possible resoldre-les ni proveint els pals de senyals lluminoses amb tots els colors de l'Arc de Sant Martí. Aquest formiguer de tramvies que circulen en totes direccions converteixen la direcció única en un laberint, i succeeix que molts automòbils que no són anant a esquivar-se resten encallats entre un parell de tramvies i en surten fets una calamitat.

La gent de sa casa creu de bona fe que els conductors i cobradors del tramvia són les persones més felices d'aquest món i que l'entrar a formar part del gremi tramviari equival a pescar una canonja. Allò que els dependents dels tramvies, tinguin augments de sou a mida que es fan vells, i que per la diada dels Reis la Companyia reparteixi joguines a la mainada, enteneixen a molta gent. La gent senzilla, la gent bona, que no admet una peca de la perill i si pot

efectuar un trajecte sense pagar pot passar despercebuda, té format un concepte deplorable del cobrador. La gent senzilla no comprèn com un home que ja té el problema de l'existència resolt, que no ha de fer més que donar bitllets i cobrar, tota la campaneta de tant en tant i enfil·lar el

trolley cada vegada que s'escapa, puja tractar tan desconsideradament el públic que paga.

Aquella senyora que a les set del matí puja al tramvia carregada de paquets i s'indigna perquè el cobrador no li canvi d'un duro, i s'exalta perquè li volen cobrar els paquets i a

mig trajecte baixa blasfemant de tots els dependents perquè ha pres un tramvia per un altre, és la mateixa que el dia abans va fer l'orni quan passava el cobrador i en veure el revisor va declarar ingenuament que no li havien donat bitllet. Aquella excel·lent senyora, esposa fidel, mare de fa-

mília exemplar, complidora de tots els deures cristians, fou la causa que al cobrador li descomptessin un dia de sou i li ajornessin la imposició d'un galó vermell.

La nostra ciutat fins fa pocs anys tenia tres coses típiques: les cabres, la trompeta dels escombriaires i el tramvia del carrer de l'Hospital. Per un acord gairebé super-realista de l'Ajuntament, d'una gosadia que gairebé va sorprendre a tots els barcelonins arropats a la tradició, fou prohibida la circulació de les cabres, autoritzant únicament la de les burres de la llet en casos d'extrema necessitat. Els barcelonins varen sofrir una sotragada i comprendguen que la nostra ciutat començava a modernitzar-se, corrent el perill d'abocar-se a la disbauxa i el llibertinatge com totes les ciutats que no respecten les tradicions. Així i l'enderrocament de la plaça de l'Oli, en la qual tots hi vivíem tingut un avi, ens entristí i ens donà a comprendre que no trigàrem a veure com desapareixien les trompetes dels escombriaires i els tramvies del carrer de l'Hospital.

Ha passat els anys, però, i els escombriaires walkirics i els tramvies del carrer de l'Hospital subsisteixen conservant-nos fresc i latent el record d'aquella Barcelona del tramvia de mules i la Riera d'En Malla, de la xocolata i la pedra i el Jardí del General. Benot sigui el tramvia del carrer de l'Hospital, per més que ens obligui a entrar a les botigues i a refugiar-nos dintre dels portals, quan passa escombrant la vorera i repicant alegrement amb la campaneta, amb els coves de peix lligats a fora de la plataforma! D'aquí a uns quants anys, si és que ha desaparegut, només en conservaran el record tots els que s'hi han trencat una cama, però per aconseguir-se els restarà la línia del carrer Nou.

Una de les coses característiques dels tramvies és la variació. A cap més ciutat del món tenen un assortit de tramvies com el nostre. Gairebé en tenim mitja dotzena de repetit,

En tenim de via ampla i de via estreta; jardineres i imperials; amb els seients de dret i de traves; amb portes de ballesa i amb portes automàtiques; amb plataformes centrals i amb plataformes extremes; i posseïm uns "tanques" que quan es precipiten d'un camp, anant cap a Badajona, no poden alçar-los ni amb grua.

Els estrangers que vénen a visitar-nos resten estorats davant d'aquest extens assortit i creuen que celebrem una fira de nostres tramviària.

Els que s'encostimen amb un jardiner a mig novembre, però, ja no tornen.

Els forasters que vénen a Barcelona en automòbil, i desconexadors de les lleis del trànsit segueixen la trajectòria dels tramvies per evitar les multes, no guanyen per ensurta i van de sorpresa en sorpresa.

—«On va, vostè? — els demana l'urbà, amb gestos descompasats».

—«Al carrer d'Aribau».

—«Però que no sap que en aquest sentit no es pot passar? Això és direcció única. Ha de voltar la plaça».

—«Cògnome! — diu l'estranger, sorprès —. Però si ara acaba de passar un tramvia en aquesta direcció!».

—«Ah!, un tramvia! El tramvia és una altra cosa!».

L'estranger no ho acaba d'entendre, però obeïx. Després, quan arriba al seu país, ho explica als de casa seva i ho troben més divertit que una sortija d'En Pich i Pont.

Per normalitzar la circulació, de moment és preciós suprimir els tramvies de les Rambles, els del carrer de l'Hospital i Comte del Asalto, el camp de maniobres de la plaça de Santa Anna i establir la direcció única per a tots els vehicles amb trolley o sense trolley que circulin per Barcelona. Si no es fa així, que trenquin els llums grocs, vermells i verds de les cantonades com a cosa inútil i els afegixin a l'obelisc de la plaça de Catalunya.

El perill groc de la circulació a casa nostra és el tramvia.

VALENTI CASTANYES

Trenta anys, i ja han posat el pal

Està vist que tot allò de què el sol i el clima ens escalfa les sangs i ens fa ésser un país impulsiu i eridat, carregat d'impetus, és tot faldria. Ara mateix estem demostrant una fredor a la qual no li manca res perquè poguem qualificar-la de britànica, i potser encara ens quedem curts, perquè ben mirat resulta encara més septentrional, gairebé del país mateix dels angles.

I és que ja no hi ha cor, ni sang, ni nervis, ni pit, ni anatomia, en una paraula. De vegades, la gent, de per si mateixa, no ho és, de calenta a tot drap, però sempre serveix un caliu recollit, i així que ve algú amb prou traca per a tocar-li el punt viu, aleshores la gent calta, i aquell escalf adormit és un foc abrassat i una flama que tot ho ordea. Al nostre país està demostrat que no. No hi ha res que ens faci fred ni calor; fem el murri, i sempre volem demostrar que ja estem curats d'espant, que ja hem sofert de tot, i que quan els altres hi van, nosaltres ja en tornem. És un país escèptic, de grins sense il·lusions; un país una mica gruixut de pell i un bon xic massell.

El lector es preguntarà on vivim i què volem. Aviat ho sabrà, que no ens faldrà de fer rodar el cap a ningú. Perlem de tot aquest encreu de la bandera que fa tanta dies que va pels darrers i per les converses.

Sembla mentida que la gent no s'hagi donat de la importància cabdal de les paraules pronunciades pel general Berenguer davant dels periodistes, i per tant davant nostre mateix, puix que tenim el gust d'ésser-hi quan les va dir: "Avui es posa la bandera amb la garantia del Govern, i avui es podrà posar amb la garantia legal."

Dixit, i no ha passat res. La gent s'ha quedat tan tranquil·la i no s'ha posat a saltar i ballar. Després el senyor Maluquer comença a fer preparatius, i la gent continua sense reaccionar i sense manifestar alegria. Després el mateix senyor Maluquer tramet telefunones a les Diputacions, dient-los que ja la poden posar, i el poble encara no s'adona de la transcendència de l'esdeveniment. I finalment ve el fet gros: Es posa un pal al balcó del Palau de la Generalitat... I la ciutat continua tan esquerra com sempre, i ningú no enoga cap castell de foc per celebrar-ho, i tothom fa la seva vida de sempre com si aquí no hagués passat res. Bé, vaja, que això és vergonyós. Així ens acriu de país que ha perdut la coria de navegar.

On s'és vist que es posi un pal al Palau de la Generalitat, i que el país no s'alegri ni mostri cap manifestació? És que el poble no se n'ha adonat de la transcendència d'aquest fet.

Un pal. Un pal no és res, en si. Podria haver estat la conya d'un esternador que s'hagués deixat oblidada a la balconada de la plaça de Sant Jaume el mossó que treu la pols de Sant Jordi. Però no; no era una canya oblidada, ni era un pal que no hagués de fer un paper determinat. Era un pal posat expressament per hissar-hi la bandera. Els diaris ho van dir, el cap del Govern se'n va assabentar, a la Diputació tothom se l'anava a mirar com si fos una cosa sagrada. I el poble, sense reaccionar, mut, quiet, fred, gelat.

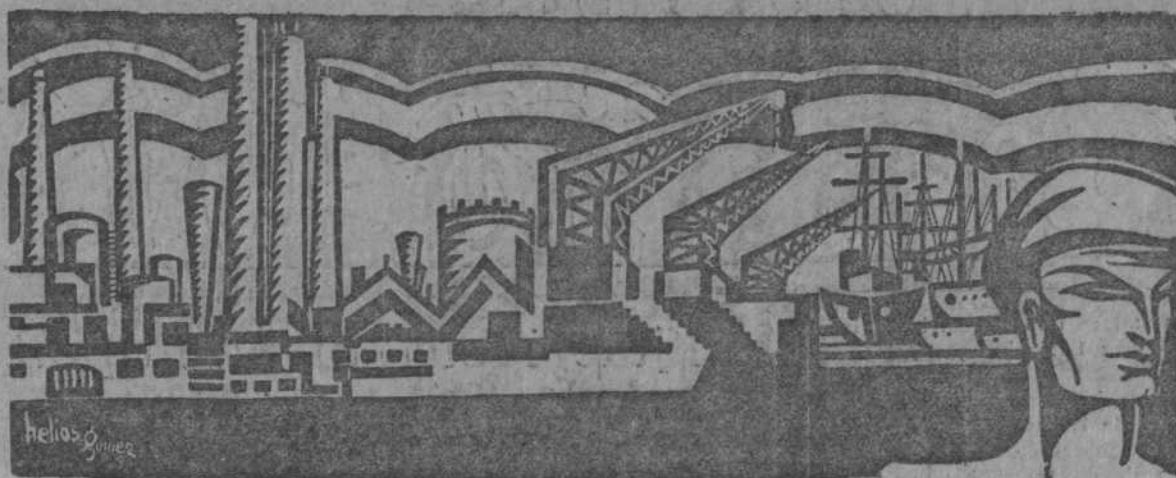
Com contrastava aquesta gelor inexplicable amb l'escalf que havia pres en el cor dels nostres catalanistes de la Monarquia. Ells p'ou el volien començar aquest escalf als amics i companys. Però aquests, freds! És una vergonya! És un país que no anirà enlloc.

Estan a punt de tornar-nos legalment el dret a l'ús de la bandera, i som un país de desagraïts, que contestem la gentilesa amb un gest esquerp. Ja tenim el pal a punt, i ni així ens sabem emocionar. I és que ens deixem dur per gent que ens fan veure les coses d'un color que no són. No volem deturar-nos a considerar la importància històrica dels fets presents. Trenta anys de catalanisme; ja tenim el pal; després potser tindrem la bandera. És un bon balanç!

I aquest poble insensible que no reacciona a donar les gràcies i no s'emociona de res.

J. VENTALLÓ

Un matí en una fàbrica de cristall

Llobregat, 116.

L'autòmnus us deixarà a la porta. A l'Hospitalet, però, tothom us en donarà raó. La Cooperativa Obrera, fàbrica de vidre—és un orgull de la nostra terra.

Es una fàbrica amb tots els estats. Cent-divuit obrers—ens sembla que són cent-divuit i cent-divuit patrons, tots d'una peça. Allí, tothom treballa per a ell. Tothom mana i tothom creu. Cadascú fa la seva feina, i la sentència bíblica: guanyaràs el pa amb la suor del teu front, esdevé més que una obligació, un entreteniment. Els homes, tot treballant, tot fent obres d'art de cristalleria, canten i riuen, i la feina no es queda mai enlloc.

Es una fàbrica model. Ningú es guarda de reüll l'encarregat. El temps s'aprofita i la tasca es fa a consciència.

Els conflictes socials, dintre d'aquelles parets, resulten una cosa desconeguda.

El 26 d'agost de 1900, es van aplegar un grup d'obres dedicats a la fabricació de vidre. La persistència de les vagues i l'explotació dels patrons els decidí a prendre una resolució heroica. Calia acabar amb aquell obstacle que impossibilitava que cada dia el pare de família guanyés el seu jornal, i es van acabar.

I es va constituir la Fàbrica de Cristall Cooperativa Obrera, Societat Anònima. Una societat anònima, els accionistes de la qual eren—i són—exclusivament, els obrers de la fàbrica.

Aquesta realització topà de bon principi amb seriosos entrebancs posats per la influència patronal, que veia un perill en l'emancipació d'aquells obrers. Els elements dirigents de la Cooperativa es trobaren que hom els negava l'aigua i la sal per a fer-los fracassar. Anaven a comprar carbó i hom els deia que no els en podien vendre. Cercaven primeres matèries i es trobaven en el mateix cas. Els proveïdors es trobaven sota l'amenaça de les cases patronals i havien d'optar entre servir a la Cooperativa i deixar de servir a les altres fàbriques, o viceversa.

Els homes de la Cooperativa, però, remogueren cel i terra abans de donar-se per vençuts. L'ur causa era justa, era una causa de reivindicació i lluitaren amb totes l'ur forces contra aquell boicot patronal que els volia ofegar.

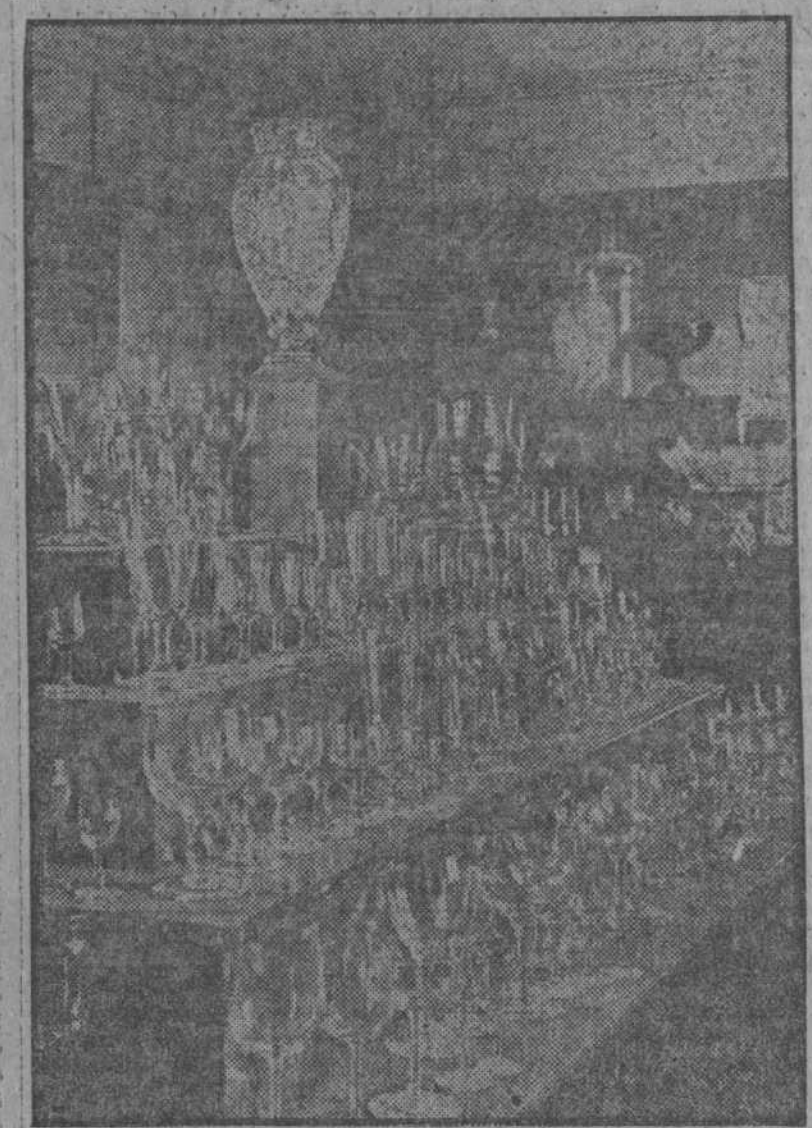
I triomfaren, perquè totes les causes justes triomfen quan hi ha persistència a defensar-les. I la Cooperativa, tot just nada, féu una entrada de cavall i filla en el mercat del vidre.

Les comandes començaren a ploure. La feina es féu—es fa—a consciència i sense l'espèculació desmesurada d'un patró, es podia vendre a millors preus. Avui, aquesta fàbrica gira més de 70.000 pessetes mensuals i cada any, el gerent, l'home que bufa i fa ampollès, el que fa

moltes, la noia que pinta i el manobra que escombra i traguina sacs, es reparteixen els beneficis, després d'haver cobrat cada setmana un sou que és—inegament—superior als que es cobren a les fàbriques patronals similars.

Com que la producció respon, aquests obrers treballen set hores. Ja en tenen prou. Fan la jornada intensiva, entren a les sis del matí i plequen a les dues de la tarda, després d'haver fet una hora de descans per a refer les forces. Set hores i set

setmanes de vacances, mentre dura la seva indisponibilitat. Si queda impossibilitat per al treball cobra el 75 per cent de la setmana que cobra, mentre visqui. Als seixanta anys, l'obrer que ja no està en condicions de treballar, o que encara que pugui continuar treballant volgui retirar-se, pot fer-ho i cobra de la Cooperativa una pensió vitalícia, equivalent a la tercera part del sou que cobrava treballant. Les dones, quan es troben en el cas d'ésser mares, disposen de setmanes de vacances—que poden

Des de la més insignificant i vulgar a la més valuosa i artística, la cristalleria que fan els obrers de la Cooperativa és exposada en un saló especial

manada fixa. Allí, ningú no té la preocupació dels dies de festa, que els resta un ingrés, ni la preocupació d'una malaltia, que els ocasiona despeses, desmillorant els ingressos.

Quan un obrer de la fàbrica està malalt, cobra setmanalment, el seu sou. No fa pas gaire, un obrer estimat, malalt durant deu mesos. Durant aquest temps, cobra cada dissabte, com si hagués treballat... I a fi d'any tenir la corresponent participació en els beneficis.

Tots els aspectes de l'assegurament obrer—estran previstos. Ultra el cas de malaltia, que ja l'hem esmentat, l'obrer que pren mal treballant, cobra també la

fer-les en el moment que elles vulguen—i durant aquest període cobra el 50 per cent de la setmana.

Els sons, naturalment, són proporcionals a les activitats o condicions de l'obrer. Com hem dit abans, però, són en tots els casos superiors als que cobren els obrers de les fàbriques patronals similars. L'obrer que guanya menys, el peó, l'home que no és de l'ofici, cobra el suficient per a viure. La teoria dels directores de la Cooperativa és la de què val més tenir un obrer que guanyi cinc duros diaris que dos que es conformin amb deu pessetes. La feina—que surt de les seves mans acuradíssima—ho diu amb eloqüència.

Tots els obrers, són accionistes de la fàbrica. I ningú no pot adquirir cap acció, sense prestar el seu treball personal a la indústria. Els càrrecs directius són elegits per la Junta general d'accionistes i tenen una duració de cinc anys. A més a més, cada trimestre els accionistes—els cent-divuit obrers—es reuneixen en Junta general, examinen la marxa de la casa i sempre i en tot moment, qualsevol obrer té el dret de revisar o de fer revisar els llibres de comptabilitat i fer les preguntes que vulgui. Hi ha una veritable democràcia i vivint una estona, la vida d'entre aquelles tornals, hom capex que no és el treballar que emuja els homes, sinó la

Bufar i fer ampollès no és pas una cosa tan fàcil com la gent creu

I què més, França?

Ja calgué suspensió, lamentablement, els festes catalanes organitzats a París aprofit dels damnificats del Migdia francès. Les gestions de Fontbernat, de LA RAMBLA DE CATALUNYA i, en general, del Comitè organitzador han topat, a darrera hora, amb obstacles insuperables.

Com que posar a nosaltres ens faltaria serenitat en comentar aquest afer, ens remetem al següent article que el nostre company Jaume Miravittles ens envia des de París:

L'home és Fontbernat, i tots els que el coneixen saben quina energia, quines possibilitats d'acció despleguen els seus muscles secs, els seus nervis exasperats. El seu propòsit, aquesta vegada—crit del cor, moviment d'elegant generositat—era d'associar el nom de Catalunya a una obra de solidaritat humana. Donar als germans del Migdia francès una prova de la nostra simpatia afectuosa. Despertar en el cor dels homes del Nord—condemnat per sempre més a una mediocritat apagada i pràctica, els ecos llunyans d'una música feta de claror i de joia. No ho han volgut!

Pitjor, per a ells!

Els anuncis ja eren fets. En lletres de motllo podia llegir-se: Els Consells municipals de Catalunya, a la crida del setmanari català LA RAMBLA DE CATALUNYA, han enviat a París la cobla Barcelona.

El rector de la Universitat, davant la impossibilitat de trobar en plena temporada musical una sala de concerts, havia cedit galantament l'amfiteatre de la Sorbona.

En aquest quadro de grandiosa austeritat les sardanes haurien saltat en els cors com una aigua benida.

La Sorbona, però, és un edifici oficial propietat de l'Estat. Per servir-se'n cal demanar permís al ministeri de l'Interior.

Un buròcrata de tercera fila, coix i malcarat, té cura, habitualment, d'autoritzar-ne la cessió.

El nom de Catalunya, però, deu ésser escrit amb lletres sospitoses. En

lloc de seguir el costum i de donar una permissió que no ofenia a ningú, més japis que el papa, demanaren la intervenció del ministre de Negocis estrangers a Madrid.

Es a dir, posaren el fet en un pla que no era el de les nostres intencions.

La manifestació catalana a París era únicament encaminada a un acte de solidaritat i de beneficència. Estava sostinguda per la representació "oficial" de tot un poble.

L'acte polític no el veiem enlloc, o allavors caldrà acceptar una tesa que sobrepassa les nostres intencions: Una manifestació catalana, pel sol fet que és catalana, porta un contingut polític i racial, contrari a les institucions reconegudes.

Una vegada més coses en aquest lloc, Madrid no podia, per no desautoritzar l'excepció de zel de Briand, fer altrament del que ha fet:

Exigir la paternitat del fet amb representants oficials del governament a les audicions anunciades.

Ara bé: Fontbernat, que no volia donar a l'acte "cap color polític", no podia acceptar aquesta immiscuició.

Els concerts, doncs, no s'han fet. I si els damnificats del Migdia no han rebut un ajut català que sabem els era particularment agraït, n'hauran de donar les gràcies a París.

JAUME MIRAVITLLES

No cometrem pas la indecadesa de retreure, el que molts catalans retreuen sovint a la França: els 14.000 morts de la guerra.

Les ofrenes de sang són desinteressades, i fóra mesquí de presentar factura.

Però si més tard uns catalans han compromès "el prestigi internacional de França" amb el complot de Prats de Molló, demanem simplement que els 14.000 morts facin oblidar els 300 presoners.

No pretenem, contràriament al que creuen certs alta funcionaris francesos, jugar a París un paper brillant. El que sí demanem, humilment, és de passar almenys tan despercebuts com els "danseurs mondains" o els "escrocs" internacionals.

París, mai.

José Díaz Fernández, l'àgil periodista director de "Nueva España", s'ha encarregat de la corresponsalia a Madrid de LA RAMBLA DE CATALUNYA. A partir de la setmana entrant, i en forma de reportatge i comentari, el nou col·laborador informarà periòdicament en les nostres pàgines els fets i les figures que, a Madrid, adquireixin una actualitat i un interès en el panorama polític—inquietant i obscur—del país

La actuació

Aquí tingué lloc a l'Escola Llorenç Marín, l'anyat festival propi, que, com era previst, fou un èxit, més si es té en compte les dificultats amb què va topar a darrera hora la Comissió organitzadora.

* El Centre Català Republicà d'Horta i Santa Eulàlia (en constitució), que cada dia compta amb més adeptes, es proposa organitzar un cicle de conferències a càrrec de prestigiosos homes de l'esquerra catalana, que serviran a la regada d'orientació i propaganda.

* La inauguració del local de l'Avenç Democràtic Republicà de Sant Andreu, adherit a la Unió d'Esquerres Catalanes, fou la demostració de l'avenç formidable que ha fet el poble de Catalunya vers la república democràtica amb els anys de la primera dictadura.

El president de l'entitat, Adolf Gras, obrí l'acte demanant un minut d' silenci per En Martí Vilanova, que fou en vida un model de lluitadors per als homes i per als pobles.

Tot seguit parlà el doctor Josep Dencàs. Ferm i convençut del sistema d'agrupament que és el motiu i raó de la Unió d'Esquerres Catalanes, parlà de la necessitat aritmètica i espiritual de fer la unió, d'engrandir-la, fer-la forta i útil per a conduir-nos a les dues primeres fites de tots els catalans d'esquerra: Catalunya i República. El doctor Dencàs, treballador i lluitador incansable, ha estat un dels que amb més noblesa i eficàcia ha fet possible la Unió d'Esquerres Catalanes, que sens dubte té amb ell un dels seus creients i col·laboradors de més vàlua.

Martí Esteve, en representació d'Acció Catalana, pronuncià un discurs enèrgic, serà i amarat d'amor a la terra i a la justícia. El seu parlament donà la seguretat de la simpatia amb què Acció Catalana veu la formació de la Unió d'Esquerres Catalanes.

El doctor Aiguader i Miró, amb un parlament molt bell de forma i just i masclat en el fons, digué com són i com pensen els Amics d'En Martí, i féu remarcar la seva adhesió a la Unió i el seu desig que ben aviat siguin realitzats els mots que ens ajunten i ens porten a la lluita. En acabar-se a parlar, tots els invitats l'ovacionaren a peu dret.

L'Aiguader representava aquell vell tan jove i tan coratjós i venerable que encara té privada l'entrada a Catalunya.

El doctor Vilanova, representant Acció Republicana, en pocs mots digué la simpatia amb què el seu

partit veu la Unió d'Esquerres Catalanes, i la seva joia personal d'assistir a una festa que per la seva significació, animació i concurrència mostrava clarament les possibilitats immenses de la unió dels catalans d'esquerra.

Angel Samblancat, amb paraula fàcil, imatges vives i un entusiasme jove i enconanad's, féu l'apologia de la llibertat amb exemples contundents; digué tot el seu amor als catalans, a Catalunya i a tots els humans, i acusà sense eufemismes els que per la raó de la força cometien injustícies i esclavitzaven els pobles i els seus pobladors al mateix temps.

En últim lloc i a precís del públic, parlà el nostre company Sunyol, i digué com se sentia identificat amb aquella germanor d'ideals que amb afinitat s'apropaven, s'acoblaven i s'unien guardant les seves formes característiques que feien el conjunt més bell i prometedor que fins avui havia donat l'esperit de Catalunya.

Digué que ell estava disposat a col·laborar en tot el que fos catalanes i democràtic, perquè això era l'essència dels seus ideals i de la seva vida mateixa. Digué que tots els catalans que fecturen la llibertat individual i col·lectiva tenen el deure d'ajuntar-se a la Unió d'Esquerres Catalanes fins a fer-ne l'eina que cal per a trencar les cadenes que ens priven els moviments espontanis i que són el reflex fidel de la nostra personalitat com a catalans i com a homes.

Tots els que parlaren digueren la necessitat de continuar amb més fe i entusiasme que mai les manifestacions demanant l'amnistia per als presos socials i per a En Martí i els seus amics.

Tots foren aplaudits amb entusiasme.—R. B.

* El diumenge vinent, a les onze del matí, tindrà lloc l'assemblea de constitució de l'Agrupació d'Esquerra Catalana del Poble Nou, adherida també a la Unió d'Esquerres Catalanes.

Tots els poblenovins inscrits a Acció Catalana, Acció Republicana, Amics d'En Martí, Unió Socialista de Catalunya i els que sense estar adherits a cap d'aquests partits estiguin decidits a lluitar per Catalunya i per la República, queden invitats.

Lloc de reunió: Centre Federal Democràtic Republicà, Marian Aguiló, 27, Poble Nou.

* El nostre company Josep Sunyol i Garriga donarà, divendres vinent, dia 6, a les deu del vespre, una conferència en el local de "Joventut Catalana" (Floridablanca, 37), sobre el tema "Els deures d'aquesta hora". En el heri entès, és clar, que la llibertat d'expressió sigui possible.

El diumenge 8 de juny, a l'Estadi, partit Bascònia-Catalunya

El doctor Vilanova, representant Acció Republicana, en pocs mots digué la simpatia amb què el seu

Ahir obrers supeditats a un patró; avui, pel propi esforç, obrers i patr. ons tot alhora, orgull i exemple del nostre obrerisme

AVIACIO

Un servei d'aviació esplèndid

Agradable visita al camp d'aviació de la
C. G. Aeropostal

Tot el que és descabellat en l'ambient motorista ens entusiasma. No cal dir, doncs, el goig que varem sentir en rebre la invitació del senyor Puchen, cap comercial de la Companyia General Aeropostal, per tal d'anar al camp d'aviació que l'esmentada entitat posseeix al Prat de Llobregat, a presenciar l'arribada dels cursos de França i Marroc; a veure de prop l'organització dels serveis i a comprovar que en els seus avions hom pot anar-hi sense cap mena de por.

Efectivament, ahir, a dos quarts de nou sortíem en autocar un grup de companys periodistes disposats a constatar tot que el senyor Puchen ens havia indicat, i a punt d'emprendre el vol cap a les regions on la circulació és menys complicada que a Barcelona i en les quals els guàrdies urbans no hi fan cap falta.

Pensàvem que la distància que separa Barcelona del camp alludit (uns 16 quilòmetres) podríem recórrer-la en menys de mitja hora, però, senyors, quina carretera i quina vergonya per a una ciutat com la nostra! A l'anada empràrem prop d'una hora, després d'haver estat tres o quatre vegades a punt d'estabellar-nos, i a la tornada... (és vergonyós de dir-ho, però no hi ha més remei) ens varem quedar encallats al mig d'una fanguera en la qual a hores d'ara encara potser hi seríem si no hagués estat el nostre bon amic el famós mestre d'aviació En Josep Canudas, que des del seu avió ens va veure com tots plegats, empenyent l'autocar, procuràvem desenganar-lo, i amantat va aturar el seu camp i va venir amb el "magnífic" "Spirit of Prat" (aquest és el nom que han posat a un desballestat Ford de l'any de la Maria Castanya) a ajudar-nos a sortir de l'encallament, no essent possible d'aconseguir el seu il·lòable propòsit, però ens proporcionà la manera de tornar amb el cotxe que fa el servei de Barcelona a l'Aeròdrom Canudas.

Ens cal fer constar que el personal del camp d'aviació de la Companyia Aeropostal, amb una amabilitat excessiva, ens vingué a donar tota mena de satisfaccions i excuses, tot dolent-se del que ens

ocorregué i posant-se en tot i per tot a les nostres ordres.

Es senzillament intolerable que una carretera de la importància d'aquesta estigui tan negligida, o millor dit, completament abandonada, donant-se el lamentable espectacle als estrangers que vénen a Barcelona de trigar més temps per anar del camp d'aviació a la capital que no pas de Perpinyà al camp, per exemple, ja que de la capital del Rosselló al Prat hom empra amb l'avió uns 50 minuts, i des del camp a Barcelona (suposant que no s'enfanguin) prop d'una hora.

Neumàtics

Podeu afirmar que:
1.- Les millors qualitats
2.- El preu més limitat
3.- Les màximes garanties
les ofereix a tothom

SERVICE STATION

JOSEP MANZANARES

Aragó, 270-272 - Tel. 11550

IMPORTANT. — Si algú diu el contrari, és perquè aquesta casa no dona comissió ni s'avalua a carregar en factura més gèneres que els que verament ha lliurat.

NO HO OBLIDEU

I deixant aquest enutjós assumpte, parlem del que fou objecte del nostre accidentat viatge.

En arribar a l'Aeròdrom, el senyor Puchen i l'ali personal de la casa ens mostraren les instal·lacions que la Companyia posseeix allí. Vèrem de primer el departament de T. S. F., en el qual hi ha una potent estació transmissora-receptora, mitjançant la qual hom pot saber a totes hores la posició dels avions, sortides de les altres estacions, estat atmosfèric, etc., etc. Després visitarem la caseta-estació d'arribada i sortida de passatgers, molt ben arranjada per cert, i una altra caseta que serveix per als serveis de duana.

Un cop visitades aquestes dependències, passarem al lloc on els

avions aterren i en el qual hi havia un magnífic Latecòtre que ens esperava.

Allí ens fou presentat M. Bedrignan, as de l'aviació francesa i actual cap d'obres de l'Aeròdrom, el qual, amb una amabilitat que li agraim moltíssim, ens donà detalls interessants de tot el que fa referència als serveis d'aquests avions.

L'aparell amb el qual M. Bedrignan ens transportà a les altures és un Latecòtre tipus 23. 4 places. Motor Renault 450 c. v. En règim normal desenvolupa 1.800 revolucions per minut; pesa 1.800 quilos, amb una cabuda de 660 litres de benzina i 700 quilos de càrrega útil. El pes amb l'agrupament total és de 3.283 quilos. Té una llargada de 9 m. 40 cm, alçada 3 m. 6 cm, i envergadura 14 m. 60 cm.

Són uns avions esplèndids, confortables i d'una pasmosa seguretat. Hom se sent dintre d'ells com si estigués assegut en un Rolls, un Pierce Arrow o un cotxe de qualitat semblants; res de sorolls molestos, res de trepidacions; la sensació de perfecta estabilitat hom la nota de seguida.

Anant amb aquests aparells és quan hom no s'estranya del gran increment que pren avui l'aviació, i creiem que serà dintre poc temps el mitjà de locomoció més sol·licitat pel viatger, ja que al gran avantatge de la rapidesa pot afegir-se'hi el de la seguretat i el confort.

Mentre estàvem escoltant les explicacions dels senyors Puchen i Bedrignan, vingueren a visitar-nos amb llurs avionetes els simpàtics pilots catalans Canudas, Gaztañondo i Carreres. Més tard arribaren també al camp d'aviació els arxibis d'Àustria amb les avionetes "Catalunya" i "Espanya", la primera de les quals fa poc temps que fou batejada amb el nom de la nostra estimada pàtria. Preguntàrem si l'avioneta era tan nova com el seu nom, i ens digueren que l'aparell fa més de dos anys que el posseeixen els actuals propietaris, però el bateig el feren ara fa poc temps. Ens

estranyà un xic que no s'haguessin recordat de Catalunya fins ara... Després d'efectuar alguns vols, en tantes de quatre persones, els senyors de la Companyia Aeropostal, obsequiaren els visitants amb un deliciós lunch.

Era prop de la una quan abandonàvem el camp d'aviació. Ens acomiadàrem del personal que tan atent estigué amb nosaltres, tot desitjant-los moltes prosperitats en llur empresa, que no dubtem que les obtindran, ja que l'organització de l'esmentada Companyia és una garantia de l'èxit que indiscutiblement ha d'assolir.

A. FIGA

Montjuïc i el futur Aeroport barceloní

Interès màxim ha despertat dintre de la premsa barcelonina el de la possible donació de l'Estat del castell de Montjuïc a la ciutat de Barcelona.

No han mancat comentaris per a aconseguir aquesta realització, ja que han estat abundants els que s'han fet en diversos diaris, que és de notar el sentiment fraternal per la nostra urbs de l'opinió pública, que ha jugat totes les molles disponibles, en tant que aquesta petició fos real.

Aquestes opinions van refermant la convicció de la ciutadania de Barcelona, que està en marxa i res podrà deturar-la, mentre no sigui en contra del progrés de la ciutat.

Diverses vegades ha interès aquest assumpte del qual s'han efectuat moltes peticions i s'ha donat suport a l'interès que Barcelona ha demostrat, per a expressar i fer comprendre la conveniència de la possessió del castell i les seves zones polèmiques per la ciutat, que certament el que assenyalen són enemics imaginaris.

Això farà que resti allunyada la mala impressió que produïen aquelles actes verament dramàtiques, aquell calvari engallat, aquella fortalesa que de res serveix avui, perquè actualment l'ambició i l'egoisme no imperen ja en cap nació, i essent aquest el que fa sentir el pes de les altres nacions, res ha de temer la ciutat de qualsevol atac imprevisible.

La urbs barcelonina, malgrat d'haver-li estat confiat molta privilegi i coses, no ha estat degudament atesa com precisa a la seva ciutadania, i ara aquesta, comprenent que estem en una època en que ha pujat un govern que sembla té ganes de posar les coses on cor-

dia de demà la muntanya de Montjuïc?

«No s'ha iniciat ja la construcció de grans jardins que han convertit Montjuïc en una muntanya magnífica?»

La tesis renovadora ha demostrat darrerament amb motiu del grandiosos certamen barceloní que pot destruir la cosa més embalsidora i aixecar damunt les seves ruïnes coses noves i fantàstiques.

Qui sap en què pot transformar-se temps a venir, puix que segons els nombrosos projectes iniciats Montjuïc serà el centre de la nostra urbs cosmopolita.

Llàstima que es faci necessari intensificar tant la seva petició i que els comentaris fets no hagin estat prou perquè es prenguin les mesures necessàries com tantes vegades li ha estat necessari a Barcelona per a veure realitzats els mil·loraments amb els quals ha estat afavorida pel seu propi dret, per la seva importància i per al seu esdevenidor.

De totes maneres, encara que fins avui no s'hagi pogut aconseguir això, esperem que les noves i oportunes peticions del senyor alcalde de Barcelona, acompanyat de l'opinió pública en general, resolrà el cas que tantes peticions costa i celebràrem l'èxit del senyor comte de Güell i veure Barcelona posseïdora de Montjuïc.

Assumptes d'aquest que es descabellat en mig d'un ambient de ciutadania i que brinda una ocasió perquè pugui ésser objecte la nostra ciutat d'un millorament important, perquè realment no podem suposar sinó que Montjuïc es convertirà en el punt més cèntric de la capital i essent així podem augurar la renovació total de la muntanya.

S'han donat a conèixer molts projectes que de tenir lloc, no tan sols desfiguraran la muntanya sinó que faran que aquesta estigui adequadament emplaçada per a l'engrandiment i millorament de Barcelona, i perquè aquesta es posi en el terreny de les grans capitals europees.

En dir això, que sembla que no té cap consonància, es refereix a la idea llançada recentment per Ferrnando Reyes, el qual proposa l'establiment de l'aeroport de Barcelona a Montjuïc.

Veritablement no pot ésser una idea més completa. Es veritat que és precepte molt inconvenient però, si existeix algun de projecte que no s'hagi presentat cap?

La idea no pot ésser desestimada ni molt menys, car, abans que tot és necessari posar atenció en ella i estudiar la possibilitat d'establir en la muntanya el futur aeroport barceloní.

La proposició del senyor Reyes i d'altres, ha estat una veritable llicó i amb ella ha demostrat ésser un ciutadà, que volia per la nostra ciutat i que sent l'orgull que a ella li correspon i que lluita per la importància i dignitat de la urbs. Barcelona, capital posseïdora d'un port marítim accessible a les flotes comercials, pot aixar la seva importància sense dificultat amb el fu-

tur, aeroport, i això fa que ens sigui possible imprimir un gran impuls vers el camí de l'evolució de la ciutat, perquè la intensificació dels ciutadans per la seva prosperitat podrà més que el progrés que sembla el transcurs de destorbs.

Es necessari, doncs, que els ciutadans pertanyents a la nostra ciutat donin a conèixer la seva opinió i que els tècnics estudin el lloc més apropiat per a l'emplaçament de l'aeroport de Barcelona.

Importants capitals com Londres i d'altres tenen el propòsit d'aixecar el port d'aviació damunt la ciutat, ço que fa preveure la necessitat d'emprar despeses fabuloses. Per què, doncs, no s'estudia a la nostra ciutat la possibilitat del projecte del senyor Reyes si d'aquesta manera es podrien estalviar uns quants milions, a més de tenir l'avantatge de construir un aeroport sense necessitat de recórrer a coses estranyes, i poder oferir la ciutat les condicions necessàries de tota ciutat important europea? Barcelona, la filla predilecta de la Mediterrània, la joia més valuosa de les ciutats que es banyen els seus en la mar llatina, aspira a un aeroport.

No el demana de voluptuositat que es torni honger per l'ur magnificència, demana un aeroport digne de la nostra ciutat, magnífic i de bon gust estètic, l'assiduitat i intel·ligència dels iniciadors del qual, el porti a un punt que el faci digne rival dels altres europeus.

El projecte d'emplaçar-lo a Montjuïc, potser sembla a primera vista molt absurd, però no vol dir res. Quantes vegades coses que s'havien considerat absurdes han esdevingut reals.

AMADEU SANJAUME GUASCH

Repartiments de premis

EL DEL MOTÓ CLUB DE CATALUNYA

El dissabte, al restaurant Pàtria, celebrà el R. Moto Club de Catalunya, un sopar, a l'acabament del qual es procedí al repartiment de premis de les següents proves: Circuit desconegut; prova de regularitat; per equips; carrera en Costa de Mo serrat; i carrera internacional de les sis hores.

La festa resultà molt animada i concorreguda. Fou presidida pel senyor Dalfau i els senyors Llorenç i Viamonte.

Entre els assistents, es trobaven els millors motoristes locals, i bon nombre d'aficionats. A més, hi havia el nostre amic senyor Torrens, en representació del Sindicat de Periodistes Deportius.

A la fi de l'apart, el senyor Dalfau, president del R. Moto Club de Catalunya, dirigí la paraula als assistents, i feu l'història de la temporada i felicità els vencedors. Després va dir uns quants mots sobre les properes proves a celebrar — Volta de Catalunya i Carrera en Costa de l'Exposició — assenyalant les més sobresortint particularitats del reglament.

Després es procedí al repartiment de recompenses, i els corredors va-

CANIONS AUTOMOBILS

CONCESSIONARI PER A LES PROVINCES DE BARCELONA I DE GIRONA

JOAN FLATAS

Tamarit, 95 i 97 - Tel. 31506

BARCELONA

reh ésser aplaudits en passar per la mesa presidencial.

Com a fi de festa, Ignasi Faura, l'actual campió motociclista d'Espanya, pronuncià unes paraules en nom propi i dels corredors, i felicità el Club, pel desenvolupament del programa de l'any actual.

EL DE L'AUTOMOBIL CLUB DE CATALUNYA

També es repartiren al local del R. Automòbil Club de Catalunya els premis corresponents a la darrera prova de regularitat que es va tancar fa pocs dies i organitzada per aqueixa entitat.

El president del Comitè Esportiu, senyor Farnés, va dir algunes paraules, per tal de felicitar els guanyadors, remarcant la brillant actuació dels concursants i els notables resultats de conjunt obtinguts.

Anuncià per al mes de novembre vinent, una altra prova amb un reglament més estricte que el darrerament establert.

Després del repartiment de premis, se sortí a la Copa del Comitè Esportiu de l'Exposició, la qual va correspondre al senyor Brocà.

La festa resultà força agradable i va estar bastant concorreguda.

S'ajorna la carrera de la Rabassada

Amid l'objecte de procedir a una més minuciosa organització que redundarà en la llista de participants, i, segons sembla, oint indicacions del Comitè Directiu de l'Exposició, Penya Riu ha pres l'acord de traslladar a una data del mes de juliol vinent, la seva tradicional carrera en cost de la Rabassada.

No serà allent, al dit ajornament, també, els preus d'alguns representants i motoristes, que preparant llurs màquines d'un temps ençà amb vistes a la pròxima Volta Motorista del R. Moto Club de Catalunya, desiguen alhora alinear-se en la clàssica costa que va fins a Vista Rica.

Cal creure que l'ajornament ha de redundar en benefici de la gran prova barcelonina, ensems que nodrirà el programa de grans festes esportives del mes de juliol.

EN EL GRAN PREMI DE L'AUTOMOBIL D'INDIA-NOPOLIS

UN DELS COTXES PARTICIPANTS S'ESTABELEIXA CONTRA UNA PARET

Durant la celebració del Gran Premi de l'Automòbil, organitzat en aquesta població, amb un recorregut de 50 milles, un cotxe americà que marxava a una velocitat de 100 milles per hora ha anat a establir-se contra una paret, i a conseqüència de la topada ha bolcat. El conductor i el mecànic han resultat gravissimament ferits.

HOTCHKISS

6 cilindres

Concessionari: GARATGE EXCELSIOR
Casanova, núms. 52 i 54 - Telè fon 34653

FEBROXIL CERA

Es la receta de todos los medicos al diagnosticar o tan solo sospechar una FIEBRE TIFOIDEA o una GASTRO INTESTINAL.

GENERAL ELECTRIC

REFRIGERADOR NEVERA ELECTRICA

MECANISME SIMPLIFICAT I SILENCIOS

CONSUMEIX MOLT POC DE CORRENT

La seva gran senzillesa és el resultat de quinze anys d'investigacions als Laboratoris d'electricitat de la GENERAL ELECTRIC Co., de Schenectady, N. Y. (U. S. A.), que són sens dubte els més grans del món.

En aquesta nevera elèctrica no es necessita circulació d'aigua per a refredar serpentins, ni tan sols té ventiladors.

Tot el mecanisme és tancat en un embolcall d'acer hermètic amb subministrament permanent d'oli, que no pot evaporar-se.

No hi ha corréntes de transmissió ni premsa estopes. No cal engrèixar-lo mai.

El bon funcionament d'aquest mecanisme és garantit per sem pre contra tot defecte de construcció. Hom substitueix, sense cap càrrega, tot mecanisme que es demostri que funciona defectuosament.

La nevera GENERAL ELECTRIC Refrigerator "és un rebost ideal". S'hi conserven durant molt de temps, en perfecte estat, tota mena d'aliments, com lleit, ous, fruites, verdures, mantega, formatges, carns i peix.

A més produeix gel i es poden fer postres gelats, amanides fredes, mantegades, gelats, etcètera, etcètera.

Científicament està demostrat que la temperatura de 10° C., és el límit del qual no cal passar mai perquè els aliments no es facin malbé. En els GENERAL ELECTRIC Refrigerators es manté "automàticament" una baixa temperatura uniforme (Compressa entre 2 i 9° C.)

Protegiu la vostra salut i la de la vostra família instal·lant a casa vostra un GENERAL ELECTRIC Refrigerator.

AUTO ELECTRICIDAD - Diputació, 234 - Barcelona

l'automòbil

PIERCE-ARROW

El cotxe de la màxima qualitat
confirma la seva reputació obtenint

PREMI D'HONOR

en el concurs d'Elegància Automòbil

Stevenson, Romagosa i C.º - València, 295

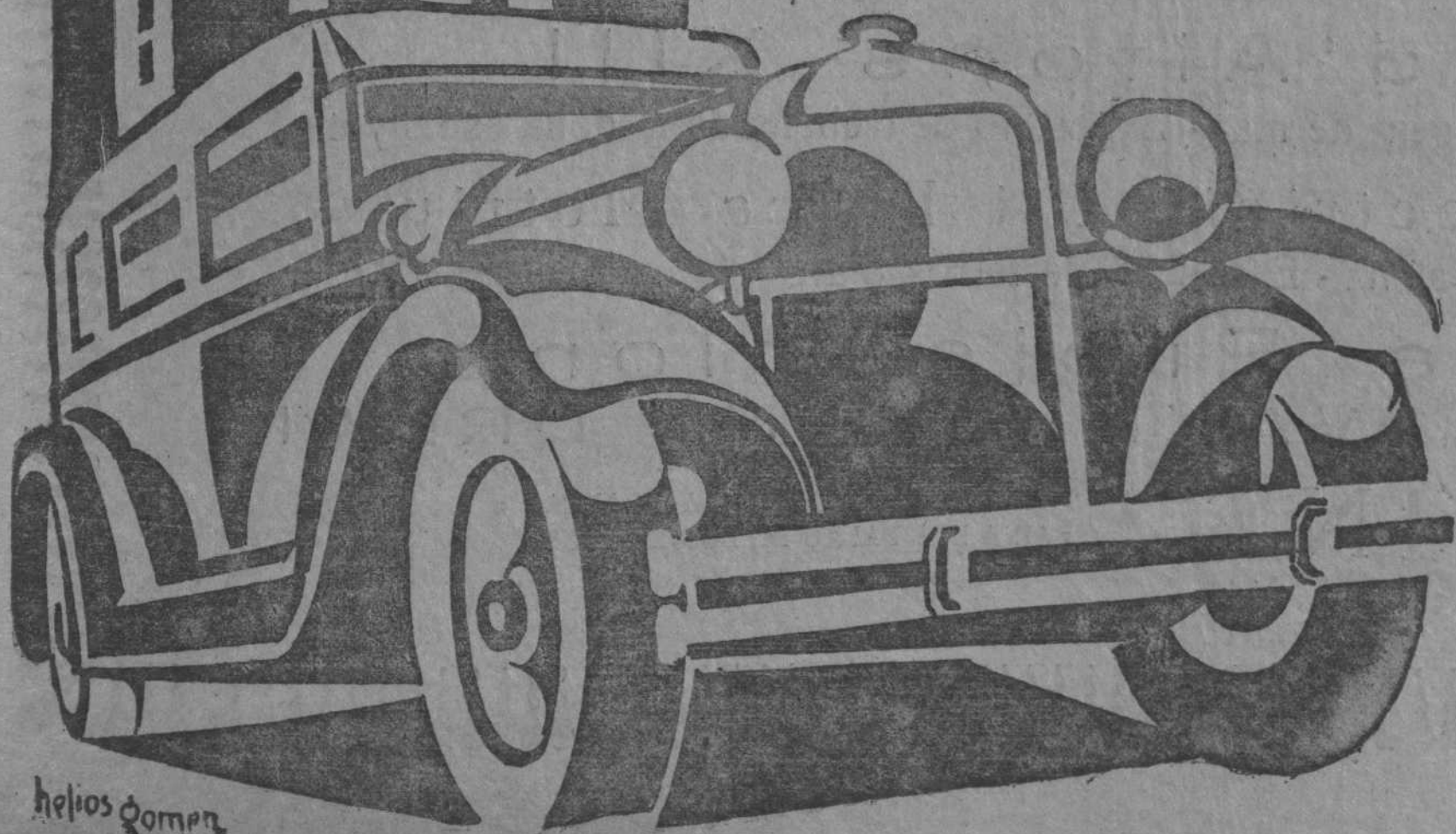
A. CASAJUANA

AGENT OFICIAL

des de 1909

DIPUTACIO, 279
BARCELONA

BOXA

Panoràmica setmanal

Aquest Paulino és, tanmateix, un xicot ben dissortat. Quan havia robat un bon manager, ha hagut de canviar perquè se li ha tornat boig. Es està veient de pega. Ja feia dies que les agències informatives parlaven de Billy Gibson en termes no massa falaguers, i no han parat fins que han tramés la nova d'haver estat traslladat a una casa de salut. S'ha encarregat de dirigir l'Uzudun, un tal Lou Briz, ajudant de l'esmentat Gibson, el qual sembla ben capacitat per a aquesta missió. El nou manager ha entrat ja en acció. Ha compromès el base per a lluitar el dia 19 de juny contra Johnny Risko, que compta amb una victòria per punts damunt Uzudun. Aquesta revenja li és necessària a Paulino, tota vegada que sembla decidit a refer el prestigi que tan malparat li va deixar Max Schmeling.

A Alacant, Martínez d'Alfà ha obtingut un altre triomf per k. o. El seu adversari ha estat el base Francisco, i la durada del combat no ha arribat a tres rounds complets. El valencià, campió d'Espanya del pes mig fort, és un pugilista que no s'ha mogut mai de València i dels seus voltants. Si ens atenguéssim al nombre de victòries per fora de combat que consten en el seu rècord, no podríem menys que concedir-li una màxima que ens resistim a creure que tingui, ja que entre les seves víctimes n'hi ha moltes d'una categoria inferior a la d'aquest base que ha batut ara. Per què els nostres organitzadors no ens el presenten un dia contra Lluís Logan? Estem segurs que aquest combat interessaria gairebé tant com un tercer Logan-Thomas i que el públic sabria respondre.

Robert Tassin és acarat aquest nit, a Copenhaguen, al danès Knud Larsen en match revenja del que guanyà per k. o. el púgil francès. Interessant, molt interessant es presenta aquest combat. Si Tassin en surt

novament vencedor, caldrà que l'ex-campió Larsen comenci a pensar en la necessitat de deixar definitivament el ring. No oblidem que Robert Tassin ha estat batut recentment pel seu compatriota Guy Bonaugure. Una nova desfeta de Larsen el situaria en un lloc gens envejable en la classificació dels pesos ploma d'Europa. I aleshores que no pensés a poder obtenir una revenja del combat que va perdre amb Gironès.

L'Italia Primo Carnera, ha estat autoritzat per a boxar a Amèrica. Contràriament al que s'havia dit, els americans no s'oposen rodona ment a que Carnera boxi als rings del seu país. El que no volen és que lluiti amb adversaris mancats de classe. Ara, que hom li ha preparat una repada amb Meyer K. O. Christner, ha vingut de seguida l'autorització. Aquest combat està anunciat per a dijous d'aquesta setmana a Detroit. Si Carnera el guanya, aleshores sembla que serà acarat al negre Georges Godfrey. Per contra, cas de perdre, com que no el deixaran lluitar amb cafeteres, el gegant italià es trobarà en una situació no gens agradable.

El madrileny Martínez és, al nostre entendre, un dels millors pesos mitjans, si no el millor, dels que actualment hi ha a la península. La seva figura té en aquests moments actualitat, perquè acaba d'esser atorgat el títol de campió de la seva categoria. El nou campió és el català Lorenzo, el qual ha batut en el combat final, al galès Campuzano. En una altra ocasió ja comentàrem la manera — al nostre entendre absurda — com s'ha disputat aquest títol. Es d'esperar, ara, que Martínez voldrà fer valer els seus drets i que intentarà acarat-se a Lorenzo, i disputar-li el títol.

HOTEL BONANOVA

Es el preferit per les famílies que passen temporades a la capital. A 8 minuts de la plaça de Catalunya, amb el F. C. de Sarrià. Baixador Tres Torres. Telèfon 73164.

El pes fort de l'equip de l'Artero, Antoni de la Mata, que se'n va anar a Amèrica a provar sort ha aconseguit un triomf decisiu. Acarat a l'americà big boy Petterson, l'ha posat k. o. en dues repasses. Aquest combat ha tingut lloc a Tampa, on sembla que havia despertat molt d'interès. Mata, amb menys pes que el seu adversari, es va imposar ja de bell antuvi i aconsegui aquest triomf ràpid. Petterson compta amb una victòria damunt Uzudun, per l'ou d'en dues repasses, però aquesta victòria no va aportar gens de glòria al rècord de l'americà. Quant a Mata, ens sorprendria que aquest triomf l'enlairés. Es de creure que únicament li servirà per a procurar-li algun altre combat. El campió de Catalunya del pes fort és massa dolent per a poder aspirar a alguna cosa més.

Es el dia 12 d'aquest mes que l'alemany Max Schmeling serà acarat a Jack Sharkey, per al títol mundial de totes les categories. Les apostes en l'actualitat són favorables a l'americà en una proporció de set per cinc, però hi ha crítics nord-americans que no s'amaguen de dir que creuen que la victòria correspondrà al teutó, i no manca qui afirma que el públic que ara es decanta per Sharkey, abans del dia del combat reaccionarà i farà que les apostes es decantin netament per Schmeling. Segui com sigui, el cert és que aquest combat no sembla haver arribat a interessar la gran massa americana, i que la receptació no aconseguirà de bon tros les fantàstiques xifres dels bons temps de Jack Dempsey.

Dimecres, a Les Arenes, Carles Flix boxarà contra el belga Petit Biquet, per al campionat d'Europa del pes gall. Petit Biquet, batut darrerament d'una manera ben decisiva per Eugène Huat, no sembla pas ésser un púgil massa difícil per al nostre Flix. Els altres combats d'aquesta

vetllada, creiem que tots poden resultar ben interessants. Ros, que persegueix una ocasió per a lluitar amb el campió d'Europa Roth, pot batre a Genon, no tan fàcilment, si guanya, com molts creuen. La topada dels dos esgrimistes Verbist i Bartos, pot ésser un bell combat en el qual Verbist té més probabilitats de guanyar que no pas el dia que va lluitar amb Gironès, ja que Bartos no és cap gran encaixador, ni resisteix prou. Quant al Torres-Lou Biquet, depèn de la forma en què es presenti el català, per al qual lògicament hauria d'ésser la victòria.

QUEENSBERRY

(Caricatures de J. Bas i Bofill.)

ATLETISME

LES PROVES D'ENTRENAMENT D'AHIR A L'ESTADI DE MONTJUIC

La Federació Catalana d'Atletisme va celebrar ahir al matí a l'Estadi, la segona reunió de preparació per als pròxims Campionats de Barcelona, Catalunya i Espanya.

Els resultats tècnics obtinguts els donem a continuació:

80 metres

Primera sèrie: Primer, Ohaí, Barcelona, 9 s., 2-5; segon, Aloms, Juvénit de Sabadell, i tercer, Millet, Espanyol.

Segona sèrie: Primer, Rof, Badalona, 10 s., 3-5; segon, Fernández, Espanyol, i tercer, Flequer, Júpiter.

Tercera sèrie: Primer, Martí, A. E. P., 9 s., 3-5; segon, Manyé, Júpiter, i tercer, Tarrés, Lluísos.

Quarta sèrie: Primer, Castella, Gimnàstic de Tarragona, 9 s., 3-5; segon, Pérez, Europa, i tercer, Tugues, Badalona.

Cinquena sèrie: Primer, Oliver, Badalona, 9 s., 2-5; segon, Vidal, Ploms de Reus, i tercer, Seriol, Badalona.

6.000 metres

Primer, Ferrer, Europa, 20 m., i 19 s.; segon, Angel Mur, Espanyol, 20 m., 26 s.; tercer, Borràs, ídem; quart, Ferrer, Barcelona, i cinquè, Cavaller, ídem.

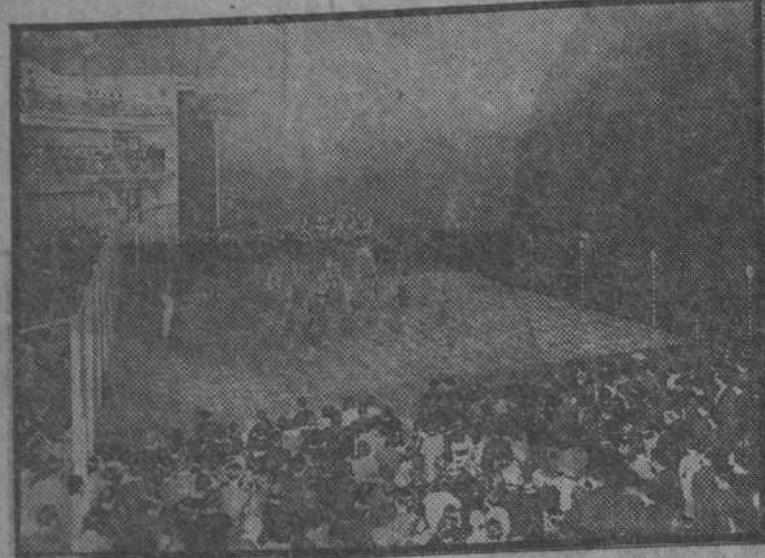
3.000 metres marxa

Primer, Castellot, Barcelona, 34 m 39 s., 2-5; segon, Basses, Aire Lliure; tercer, Arques, ídem; quart, Pellin, Barcelona; cinquè, Guillen, ídem, i sisè, Goma.

Llençament del pes

Primer, Tugues, Badalona, 11 m., 03 cms.; segon, Canet, Barcelona, 10 m.; 72 cms.; tercer, Laffite, ídem, 10 m., 66 cms.; quart, Seriol, Bada-

El festival Gimnàstic del Club Esportiu Catalunya i la Federació Catalana de Futbol, fou un èxit

NOTA DE CONJUNT

Dijous a la nit, al Frontó Principal Palace, tingué lloc l'anunci del festival gimnàstic organitzat, en col·laboració, pel Club Esportiu Catalunya i la Federació Catalana de Futbol.

Lèxit més sorollós coronà l'esforç — innegablement emarcable — dels organitzadors. Una concurrència nombrosíssima omplí de gom a gom l'espai local, malgrat la

mala nit que feia. Calculem en cinc mil, el nombre d'espectadors que assistiren a l'espectacle.

El Club Esportiu Catalunya — l'ànima del qual és el doctor Soler Damians — pot estar satisfet del resultat d'aquesta primera prova en públic. També pot estar-ne la Federació Catalana de Futbol, que ajudà amb gran entusiasme l'obra de l'esmentat Club Esportiu.

El programa va desenvolupar-se de manera magnífica, i es palesà en tot moment, una impecable organització. Els aplaudiments subratllaren tots els números.

Participaren en el festival una seixantena d'homes els quals realitzaren interessants exercicis. Al final

UN MOMENT INTERESSANT DEL FESTIVAL

tingué lloc una exhibició de lluita greco-romana.

La secció femenina — una vintena de gracioses senyorettes — executà diversos exercicis gimnàstics i interpretaren, de manera magnífica, algunes danses que foren entusiàsticament aplaudides.

Tots els números foren precedits per una explicació.

A la mitja part, tots els atletes foren felicitats en representació de l'Ajuntament pel senyor Lluís Masot, el qual enllà l'obra del Club Esportiu Catalunya. El senyor Masot fou molt aplaudit.

Repetim-ho. Fou un èxit sorollós. Superior a totes les esperances.

La nostra enhorabona a tots: organitzadors, professors, atletes i al públic que tingué el bon gust d'assistir al festival.

Amb actes com el de dijous, es comença digna i s'enalteix una raça.

Banquer, advocat, industrial, comerciant català: tens un magatzem, un despatx o una fàbrica, on cedir un lloc a un home dels que ara s'han reinte-grat a Catalunya. Compleix el teu deure. N'hi ha molts que es troben sense feina

Exposició de Barcelona de 1930

Oberta des de les 9 del matí fins a les 2 de la matinada

PREU D'ENTRADA AL RECINTE, 1 05 PTES.

Parc d'Atraccions

Obert fins a l'hora del tancament

Il·luminació i fonts lluminoses des de la vesprada fins a les 9, i de dos quarts d'onze a les dotze de la nit

Palau de les Arts Gràfiques

Exposició filatèlica. - Entrada 1'05 pessetes. - Entrada amb dret al segell commemoratiu, 2 05 pessetes

Palau d'Alfons XIII

Exposició de treballs manuals de gent de mar - Exposició de treballs de la dona espanyola

Palau de l'Electricitat i Força Motriu

Farga Catalana - Exposició de ferros d'art

Palau de Projeccions

Representació de la revista anglesa WAKE UP AND DREAM

LABERINT

CURIOSA ATRACCIO A LA PLANTA BAIXA DEL PALAU DE PROJECCIONS